

SPRAWOZDANIE MERYTORYCZNE
DĄBROWSKIEGO STOWARZYSZENIA
NA RZECZ
OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
„OTWARTE SERCA”

za rok 2019

REALIZACJA DZIAŁAŃ STOWARZYSZENIA

1. Warsztat Terapii Zajęciowej „Otwarte Serca”

Źródła finansowania: PFRON, Urząd Miejski w Dąbrowie Górniczej, środki własne Stowarzyszenia (3,48 % współfinansowana ze środków własnych stowarzyszenia, w tym z darowizn pozyskanych w formie materialnej i niematerialnej)

W okresie sprawozdawczym 01.01.2019 – 31.12.2019 w Warsztacie Terapii Zajęciowej „Otwarte Serca” prowadzono terapię dla 60 dorosłych osób z niepełnosprawnością. Wszystkie osoby posiadały ważne orzeczenia o stopniu niepełnosprawności z wymaganym wskazaniem do terapii.

Terapia prowadzona jest na podstawie indywidualnego programu rehabilitacji uczestnika, zawierającego informacje o osobie, planowanych wobec niej działaniach i spodziewanych/założonych efektach w oparciu o odpowiednie formy i metody pracy terapeutycznej.

Rada Programowa, działająca w WTZ, okresowo dokonuje oceny efektów i postępów rehabilitacji, uzasadniając tym samym podjęcie zatrudnienia, kontynuację rehabilitacji zawodowej w warunkach pracy chronionej lub na przystosowanym rynku pracy, potrzebę skierowania do ośrodka wsparcia za względu na brak postępów rehabilitacji i złe rokowania, co do możliwości podjęcia zatrudnienia, bądź dalszą terapię w placówce ze względu na perspektywę postępów w rehabilitacji, głównie społecznej i zawodowej.

Warsztat Terapii Zajęciowej „Otwarte Serca” w 2019 roku, zapewniał 60 miejsc dla dorosłych osób z niepełnosprawnością, zakwalifikowanych zgodnie z zaleceniami Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności. Większość uczestników placówki jest mieszkańcami Dąbrowy Górniczej; 6 osób było mieszkańcami spoza powiatu (Sosnowiec, Ogrodzieniec, Będzin – stan na 31.12.2019 r). Stałe dowożonych busem WTZ w roku sprawozdawczym było 19/20 osób.

W roku sprawozdawczym unowocześniono/ubogacono programy w zakresie rehabilitacji i terapii uczestników:

- działania w zakresie rehabilitacji zawodowej:

W okresie sprawozdawczym zakupiono dodatkowy sprzęt, ułatwiający stosowanie innowacyjnych programów rehabilitacji w poszczególnych pracowniach bądź też umożliwiający ich właściwą realizację zgodnie z duchem czasu, upowszechniając zastosowanie wśród uczestników.

Zakupiono m.in głośnik mobilny wykorzystywany w terapii, bezprzewodowe mikrofony nagłowne, elektronarzędzia do pracowni terapeutycznych, drobny sprzęt AGD, gilotynę, rolety termoizolacyjne i in.

W roku sprawozdawczym kontynuowano program aktywizacji zawodowej, organizowano praktyki wewnętrzne i zewnętrzne. Wprowadzono innowacyjne formy terapii podczas projektu „Za-Mieszanki Gai”.

W 2019 roku przeprowadzono także remont w pracowni konserwatorskiej z elementami metaloplastyki wraz z zabudową szafy w holu pracowni do przechowywania narzędzi.

-działania w zakresie rehabilitacji społecznej:

W 2019 roku we wszystkich pracowniach tematycznych, jak również w specjalistycznych: psycholog, pedagog, fizjoterapeuta, trener pracy/doradca zawodowy, prowadzono elementy rehabilitacji społecznej, co idzie niejako w parze w rehabilitacją zawodową (wdrożoną na późniejszych etapach terapii).

Ścisła współpraca poszczególnych specjalistów w realizacji IPR w przyszłości ma prowadzić do usamodzielnienia i uspołecznienia uczestnika w miarę jego możliwości rozwojowych, a w indywidualnych przypadkach zmierza się do uniknięcia umieszczenia osób z niepełnosprawnością w ośrodkach wsparcia, zmierzając do nawyków potrzebnych do funkcjonowania np. w mieszkaniach chronionych/treningowych.

2. „Droga do przyszłości” – Kompleksowe i wielospecjalistyczne oddziaływania rewalidacyjne wspierające dzieci i młodzież z terenu Dąbrowy Górniczej z zaburzeniami rozwoju

Celem głównym realizowanym w projekcie było zwiększenie dostępności do diagnostyki i wielospecjalistycznych terapii dla tych uczniów szkół masowych, u których stwierdzono zaburzenia rozwojowe.

W roku 2019 w zajęciach indywidualnych i grupowych udział wzięło 72 dzieci.

Realizacja celów zaplanowanych na okres od 01.03.2019 r. do 31.12.2019 r. wykonana została w kilku obszarach:

- rozpoznanie potrzeb terapeutycznych uczestników projektu poprzez analizę dokumentacji i badania własne
- stopniowa poprawa efektywności nauki szkolnej u uczestników projektu,
- wspomaganie rozwoju uczestników poprzez udział w specjalistycznych indywidualnie dobranych terapiach,
- zwiększenie umiejętności społecznych mających na celu współdziałanie w grupie,
- dostarczenie rodzicom informacji dotyczących procesu terapeutycznego ich dzieci poprzez konsultacje ze specjalistami
- dostarczenie wsparcia rodzicom w procesie wychowania poprzez ich udział w zajęciach warsztatowych
- zweryfikowanie skuteczności i efektywności programu.

Zgodnie z planowaną we wniosku całościową liczbą 1120 godzin terapeutycznych, zostały one zrealizowane w okresie marca do grudnia 2018 roku w ilości odpowiadającej poszczególnym rodzajom oddziaływań terapeutycznych. Zajęcia odpowiadające potrzebom dzieci i młodzieży miały charakter terapii indywidualnych oraz zajęć grupowych.

Prowadzone zajęcia:

- trening EEG Biofeedback,
- trening metodą Warnkego,
- trening metodą Johansena,
- Zajęcia grupowe - Trening umiejętności społecznych
- Zajęcia grupowe – Arteterapia
- Zajęcia dla rodziców

Odpowiednia diagnostyka pozwoliła na właściwe ukierunkowanie terapii i trafne jej prowadzenie, tak aby skutki prowadzonych oddziaływań mogły być optymalne do możliwości i potrzeb danego dziecka.

Wykonano szereg badań diagnostycznych mających na celu precyzyjne określenie potrzeb dzieci w zakresie prowadzonych działań terapeutycznych.

Takie działania pozwoliły na lepsze przyporządkowanie i zaplanowanie terapii w zakresie czasu, ilości godzin oraz przede wszystkim typu zajęć w jakich dziecko - uczeń powinien brać udział.

Realizacja celów zaplanowanych wykonana została w kilku obszarach:

- ❖ poszerzenie diagnostyki deficytów i potrzeb terapeutycznych uczestników projektu,
- ❖ poprawa efektywności nauki szkolnej u uczestników projektu,
- ❖ wspomaganie rozwoju uczestników poprzez udział w specjalistycznych indywidualnie dobranych terapiach
- ❖ zwiększenie umiejętności społecznych mających na celu współdziałanie w grupie,
- ❖ dostarczenie nauczycielom i wychowawcom oraz rodzinom informacji dotyczących procesu terapeutycznego ich podopiecznych,
- ❖ zweryfikowanie skuteczności i efektywności programu.

Planowana jest kontynuacja projektu w kolejnych latach.

3. Realizacja projektu „ZA-MIESZANKI GAI”

W 2019 roku Dąbrowskie Stowarzyszenie Na Rzecz osób Niepełnosprawnych „Otwarte Serca” przystąpiło do **programu minigrantów „Działamy lokalnie”** uzyskując tym samym dofinansowanie z ArcelorMittal Poland SA.

Wprowadziliśmy innowacyjny program terapeutyczno-edukacyjny dla uczestników Warsztatu Terapii Zajęciowej, oparty na naturalnych i ekologicznych produktach i działaniach w duchu zdrowego ciała.

ZA-MIESZANKI GAI to innowacyjny i całkowicie autorski projekt wdrożony dla uczestników Warsztatu Terapii Zajęciowej „Otwarte Serca” w ramach programu minigrantów ArcelorMittal Poland „Działamy lokalnie” w edycji 2019, stanowiący niejako kontynuację projektu z 2018 roku „Kocioł Matki Natury”.

Program zakładał m.in. zadania takie jak:

- ❖ Letnie przekąski – kształtowano i uczono tworzenia przekąsek opartych na zdrowych i ekologicznych produktach, m.in. zielone sałatki, kanapki, proste dania
- ❖ Tworzenie eko-toreb – każdy z uczestników na Inianej ekologicznej torbie samodzielnie nanosił ozdobę (malowanie farbami, kredkami, pisakami do tkanin) na podstawie szablonu bądź własnego pomysłu – torba miała służyć wielokrotnemu użytkowaniu celem ekologicznego podejścia do tworzenia produktów
- ❖ świece żelowe – wykonywanie artystycznych świec z ekologicznego żelu, wyrobienie poczucia sprawczości, estetyki, wskazanie wzorców przyczynowo – skutkowych,
- ❖ świece parafinowo – woskowe – uczestnicy wykonywali świece z naturalnego sojowego i pszczelego wosku (ekologiczne); wyrobienie poczucia sprawczości, estetyki, wskazanie wzorców przyczynowo – skutkowych,
- ❖ eko – wycieczka – udział uczestników w wycieczce do Węgierskiej Górki.

Wycieczka prowadzona w systemie eko – przejazd pociągiem Kolejami Śląskimi do Katowic a z Katowic do Węgierskiej Górki. Część uczestników pozostała w mieście zwiedzać miasto, stare forty, odpoczywała nad rzeką, część uczestników poszła na szlak górski na Halę Boraczą. Wzmocniono poczucie własnej wartości wśród wielu uczestników poprzez możliwość przejścia szlaku górskiego w Beskidzie.

Nadto wzmocniono świadomość alternatywnego sposobu poruszania się poza samochodowym czy autokarowym jak zazwyczaj – środkami komunikacji zbiorowej – ekologicznym transportem kolejowym.

W czasie wyjazdu przeprowadzono pogadanki nt. bezpiecznego poruszania się w czasie podróży w pociągach, na dworcach kolejowych etc.

- ❖ ogród WTZ – zaangażowano uczestników w tworzenie i upiększenie terenu przed placówką; zagospodarowano nieużytek pod stworzenie ogrodu skalnego, wykonano zabezpieczenia ogrodowe (płotki) – kamień ogrodowy pozyskano z pobliskiej kopalni dolomitów; dzięki upiększeniu niezwykle podniesiono walor estetyczny obiektu i wejścia jednocześnie stworzono domki dla owadów obok upiększanego terenu
- ❖ produkcja mydeł naturalnych – kontynuowano działania z uwagi na duże walory terapeutyczne wskazanego działania; rozszerzono zakres bazując na doświadczeniu tworzenia mydeł naturalnych, kontynuowano przekaz w zakresie ekologicznego wykorzystania mydła alternatywnie do komercyjnych produktów.
- ❖ sporządzanie opakowań i przepisów w tym innych treści do wykonywanych produktów – kształtowanie umiejętności obsługi komputera, rozmieszczenia tekstu, dobór odpowiednich czcionek i elementów zdobienia

Projekt „Za-Mieszanki Gai” podniósł świadomość ekologiczną jego uczestników w zakresie zastosowania zdrowej i zbilansowanej diety, doborze ekologicznych produktów i alternatywnych form poruszania się po okolicy z zachowaniem zasad bezpieczeństwa i higieny w szerokim obszarze zastosowania.

4. Dofinansowanie z krajowego funduszu szkoleniowego.

W 2019 roku Dąbrowskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Otwarte Serca” uzyskało wsparcie ze strony KFS za pośrednictwem Powiatowego Urzędu Pracy w Dąbrowie Górnicej.

Wysokość dofinansowania do kształcenia kadry wyniosła w 2019 roku: 13 759,20 zł

W ramach tej kwoty pracownicy podnieśli kwalifikacje m.in. w zakresie:

- kurs bukiciarstwo i florystyka
- choreoterapia i taniec terapeutyczny
- trener zdrowego stylu życia – studia podyplomowe
- Autyzm, Zespół Aspergera oraz inne całościowe zaburzenia rozwojowe – studia podyplomowe
- Kurs: intrologator
- Trener personalny i instruktor siłowni
- Szkolenie: zasady pisania opinii psychologicznych

Zdobyte umiejętności pozwalają na coraz to bardziej profesjonalne prowadzenie terapii w placówce, tym samym zwiększają też kompetencje poszczególnych osób i ich potencjał zawodowy.

5. Współpraca z innymi organizacjami, placówkami, jednostkami sektora prywatnego

W roku 2019, podobnie jak w latach poprzednich, nawiązaliśmy współpracę z firmami sektora prywatnego. Stowarzyszenie pozyskało m.in. komputery z firmy Cadence Design Systems, materiały do zajęć z firmy Castorama, kamień ozdobny do ogródka skalnego z firmy PPUH „Dolomit” Kopalnia Ząbkowice S.A.